PROSTOVOLJNA GASILSKA DRUŠTVA MISLINJA, DOVŽE, DOLIČ

ZAČETKI GASILSTVA

V začetku šestdesetih let 19. stoletja so se začela večja prizadevanja za ustanavljaje organizirane gasilske službe, ki bi bila stalno in strokovno pripravljena za gašenje požarov. Potrebe po takih organizacijah so se kazale najprej v mestih, kjer so se zaradi strnjenih in lesenih hiš pojavljali uničujoči požari.

V Ljubljani so leta 1863 poskušali problem gašenja požarov rešiti tako, da so za gašenje naprosili telovadno društvo Južni sokol, ki je imel preko 100 članov. Tak način organiziranosti je trajal le kratek čas. Začele so se priprave za prostovoljna gasilska društva. Najbolj so pohiteli v Metliki, kjer je bilo 19. 9. 1869 ustanovljeno prvo gasilsko društvo. Do leta 1881 je bilo ustanovljenih že 40 prostovoljnih društev. To so torej vzroki, da so ravno gasilska društva med najstarejšimi v vseh krajih.

V letu 1881 je cesar Franc Jožef izdal »Postavo o požarni policiji in gasilskih stražah«. Iz te postave navajamo nekaj členov:

- občina plačuje stroške za oskrbovanje požarne policije,
- oskrbovati požarno policijo je dolžnost župana,
- župan mora storiti vse, da ne bi prišlo do požara,
- vsaj sedemkrat na leto mora poslati pooblaščenca v vsa poslopja, kjer bi lahko prišlo do požara,
- vsak občan in tudi tujec je dolžan pomagati pri gašenju,
- v kolikor ni prostovoljne čete, morajo v občini sami izbrati može, ki so zmožni gašenja ...

Do 1. svetovne vojne je nastalo že nad 380 društev. Kljub zahtevi, da mora občina skrbeti za potrebno orodje in opremo, pa so bila društva slabo opremljena, zlasti z brizgalnami in cevmi. Društvene kronike so polne podatkov, kako so člani zbirali denar za nakup orodja z raznimi nabiralnimi akcijami, veselicami, gledališkimi igrami in podporami ljudi, ki so tudi na zunaj kazali svojo naklonjenost do gasilcev z botrovanjem pri blagoslavljanju brizgaln, društvenih praporov, gasilskih shramb in domov. Zanimivo je to, da se to stanje tudi v naslednjh 100 in več letih ni spremenilo.

Ob 50-letnici PGD Mislinja, leta 1953, z ustanovnim članom Francem Planinščem in botro Antonijo Čebular

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO MISLINJA

Gasilsko društvo Mislinja je bilo uradno ustanovljeno in registrirano pri Občini Mislinja in Okrajni gasilski župi Slovenj Gradec, julija 1903.

10. maja 1903 je začel divjati velik požar v Slovenj Gradcu, ko je gorela Cerkvena (danes Meškova) ulica. Požar je divjal več dni, zajel je veliko področje in ogrožal okolico. Da bi obvarovali ostali del mesta, so poklicali na pomoč dr. Pergerjevo »požarno brambo« (gasilsko četo) žage Mislinja, ki je delovala kot industrijska požarna obramba in skrbela za požarno varnost premoženja industrialca Pergerja na področju Mislinje.

Sestavljali so jo delavci žage: Gumpot, Jakob Jaš, Jurko, Klančnik, Osonker, Rok, Ignac Slanikar, Jakob Smodiš, Vodovnik (za ostale ni podatkov).

K požaru v Slovenj Gradec so se odpeljali z lesenim vozom s konjsko vprego. Imeli so batno črpalko, v katero je bilo treba vodo dolivati, prej pa prinašati z lesenimi vedri. Za gašenje so imeli še nekaj cevi s spojkami in dolg bakren ročnik.

Prvo gasilsko leseno orodišče, imenovano uta požarne brambe, je bilo postavljeno v bližini žage Mislinja (na nasprotni strani današnjega gasilskega doma).

Po prej omenjenem velikem požaru v Slovenj Gradcu je bila podana pobuda Okrajne gasilske župe SG in občine Mislinja, da na tem področju ustanovijo prostovoljno gasilsko četo Mislinja.

Takratni župan občine Mislinja Franc Planinšec, kmet iz Šentilja, je julija 1903 sklical ustanovni občni zbor »Požarne brambe«. Poleg navedenih delavcev žage so bili na zboru prisotni tudi obrtniki, gostilničarji iz Mislinje in Šentilja. To so bili: Aberšek, Jaš, Langeršek, Prevolnik, Purkhart, Rozman, Splihal, Škof. Na občnem zboru julija leta 1903 je bil za načelnika Prostovoljne gasilske čete Mislinja izvoljen Franc Planinšec.

Četa je prejela novo batno črpalko z letnico 1890, danes obnovljena in shranjena v društvenem muzeju. Leta 1906 so začeli uporabljati enoten pozdrav »Zdravo« in geslo »Na pomoč«. Ob požarih so se obveščali z lovskim rogom in bitjem plati zvona.

V tistem času je bil nadrejen organ Avstrijska gasilska zveza, ki je reševal načelna vprašanja. Kasneje pa je ta organ s svojimi posegi v slovensko gasilstvo naredil več škode kot koristi. Slovenska gasilska zveza je poskušala gasilstvu pomagati, pa ji to ni uspelo, ker od oblasti ni dobivala nobene podpore. Kljub pravilu, da bi jih morala občina vzdrževati, se je društvo oskrbovalo samo na osnovi prostovoljstva in iznajdljivosti članstva. Prirejali so razne prireditve, kjer so zbirali denar.

Med prvo svetovno vojno je gasilska četa delovala zelo okrnjeno, samo s starejšimi člani, ki niso bili poklicani v vojsko. Veliko članov je padlo v vojni ali pa se niso vrnili. V letih 1917 in 1918 je delovanje skoraj zamrlo. Ponovno je zaživelo leta 1919, vendar v manjšem obsegu. Konec prve svetovne vojne je pomenil tudi razpad Avstro-Ogrske monarhije in ustanovitev Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Veliko se je pričakovalo, podana je bila ideja o enotnosti slovenskega gasilstva, vendar je teklo delo prva leta še vedno na osnovi starih avstrijskih predpisov in požarnikih redov.

1. 6. 1919 je bila ustanovljena Gasilska zveza Jugoslavije, ki je sprejela poslovnik o delovanju. Namen poslovnika je bil, da se uvede disciplina in omogoči članstvu, da so vedno pripravljeni, kadar kdo kliče na pomoč. Sprejet je bil pozdrav »zdravo« in geslo »na pomoč«

Leta 1921 so v četo pristopili novi člani. Sprejeli so sklep, da zaradi širjenja dejavnosti zgradijo novo orodišče v Šentilju. Kmet in gostilničar Rozman je dal zemljišče z minimalno najemnino 50 par pri cerkvi sv. Ahaca. Leta 1922 je bil postavljen lesen gasilski dom. Člani društva so vso opremo iz Mislinje preselili v Šentilj. Delo je dobro teklo, skrbeli so za požarno varnost v kraju. Poleg tega pa so dosegali lepe uspehe na okrajnih gasilskih meddruštvenih tekmovanjih, ki jih je organizirala Okrajna gasilska župa Slovenj Gradec.

V občini Mislinja je bila, na osnovi ogroženosti in obremenitve domače gasilske čete, leta 1926 ustanovljena Prostovoljna gasilska četa Dovže. 14. in 15. avgusta leta 1927 je bil zlet koroških gasilcev v Slovenj Gradcu ob 55. letnici društva. Če ta podatek drži, so dobili v Slovenj Gradcu gasilsko društvo leta 1872, samo 3 leta za metliškim, ki je bilo prvo na Slovenskem.

Tudi diktatura kralja Aleksandra, ki je bila uvedena 6. 1. 1929, je gasilstvo močno prizadela, saj so bile prepovedane vse prireditve, razen oble-

tnic in zaradi tega so društva veliko težje prihajala do prepotrebnih sredstev za delovanje.

15. julija 1932 je kralj Aleksander izdal Zakon o organizaciji gasilstva, ki je odraz takratnih političnih razmer in teženj. Gasilstvo mora služiti »jugoslovanski ideji«, poleg državne varnosti je zakon predvideval delo na kulturnem, prosvetnem in zlasti na »nacionalnem« področju, toda ne v slovenskem, temveč v jugoslovanskem smislu. Zakon govori tudi o sodelovanju gasilcev z vojaškimi in civilnimi oblastmi pri obrambi dežele. Gasilcem pa je bila zaupana priprava mladine na red in disciplino. Zakon je ukinil gasilska društva, namesto njih so delovale le gasilske čete. Uveden je bil popoln birokratski sistem, vse je bilo podrejeno Gasilski zvezi Kraljevine Jugoslavije.

V letih od 1922 do 1938 se je število članov v društvu povečevalo, menjalo se je tudi vodstvo gasilske čete. Načelnik je bil Franc Planinšec, poveljnik Anton Splihal, podpoveljnika Anton Jeseničnik in Anton Založnik. Leta 1925 je bil tajnik Purkhat, 1932 Verčkovnik (oba učitelja v Šentilju). Blagajniška dela je opravljal Edvard Rozman. Gospodarji so bili Anton Gros, Lovrenc in Miha Gros. Ostali člani čete so bili: Franc Aberšek, Jože Černjak, Jože Flogie, Vincenc Flogie, Polda Gros, Kondrat Gumpot, Maks Jaš, Dolf Klemenc, Anton, Blaž in Rudi Kolander, Maks Kralj, Franc Langeršek, Kondrad Mlakar, Jože Osonkar, Štefan Osonkar, Franc Pečečnik, Franc Pečečnik ml., Vinko Pirš, Jože Sušec, Anton Svečko, Ivan Škoflek, Ivan Šmidhofer, Ivan Turjak, Franc Vivod, Franc Vodovnik in Jože Zajc.

Gasilec Anton Smonker- Smolčnik je bil zelo dober igralec in režiser raznih iger, ki jih je društvo prirejalo. Prireditve so potekale v zimskih mesecih v mali dvorani nad Prevolnikovim hlevom, poleti pa pod Prevolnikovim ali Blazinškovim kozolcem. V tem času so imeli gasilci v kraju pomembno vlogo pri razvoju kulture.

Število članov se je večalo, še posebno iz gornjega dela Mislinje, to so bili delavci papirnice in žage, prav ti so dali pobudo, da bi se zgradil nov gasilski dom v njihovi bližini, saj je bilo orodje in oprema v gasilskem domu v Šentilju preveč oddaljeno za večino članov čete.

Vodstvo čete je zaprosilo za pomoč dr. Pergerja, ki je dal na razpolago zemljišče, material, konjsko vprego, gozdno železnico ter gradbenega tehnika Polca, ki je napravil tudi načrt za nov dom. S prostovoljnim delom članov, (vsak je moral izdelati 20 betonskih kvadrov), so zgradili gasilski dom na mestu, kjer stoji še danes. Pesek je dal na razpolago iz svojega peskokopa Ivan Slemenik, p. d. Cesnik.

Poleti 1938 je bila slovesna otvotitev novega gasilskega doma.

Četa je prejela prvo motorno brizgalno. Nabavljena je bila iz sredstev Okrajne gasilske župe Slovenj Gradec in občine Mislinja. Brizgalno je prevzel povelnik Anton Splihal, ki jo je izročil v upravljanje strojniku Antonu Založniku. Svečanost je bila, po cerkvenem in krajevnem običaju, na sejmišču pred Rozmanovo in Splihalovo gostilno.

Motorni brizgalni je botrovala gospa Pergerjeva, krst je opravila s šampanjcem, tako da ga je razbila na brizgalni in nanj položila 1000 dinarjev. To je bilo veliko denarja, četa si je za to kupila veliko novih uniform in cevi.

V vodstvu je prišlo do kadrovskih sprememb. Zaradi zdravstvenih težav sta odstopila načelnik Franc Planinšec in poveljnik Anton Splihal. Za novega načelnika je bil izvoljen Anton Založnik. Za poveljnika pa Lovrenc Gros. Tajnik je bil Franc Gumpot, blagajnik Adolf Dečman in gospodar Ivan Škoflek.

Gospodar gasilskega doma Ivan Škoflek je izdelal lično kapelico na pročelju doma, v katero so postavili kip sv. Florjana. Društvo je pripravilo veliko slovesnost s parado in blagoslovitvijo doma.

V primeru, ko je društvo poleg cerkvenega blagoslova priredilo veselico, sta bila služba božja in blagoslov opravljena drugič, ločena od veselice.

Novi načelnik Anton Založnik je bil leta 1939 na 10-dnevnem gasilskem tečaju v Celju. Istega leta je bil v Ljubljani 11. Kongres jugoslovanskih gasilcev, ki je pomenil prelomnico v razvoju gasilstva. Pokazal je nove oblike dela, opreme in potrebo, da se v društvo vključujejo tudi ženske in mladina.

Ob začetku druge svetovne vojne v Evropi, leta 1939, so bili gasilci edina organizirana sila, na katero je oblast lahko računala ob morebitnih letalskih napadih. Novembra istega leta je bil izdan Pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi, kjer so bile natančno opredeljene naloge gasilcev pri pasivni obrambi.

Gmotni položaj društva je bil v tridesetih letih zelo slab. Zaradi splošne gospodarske krize so prireditve in veselice prinašale le majhen prihodek, ki so ga v celoti porabili za vzdrževanje doma in opreme. Člani društva pa so bili kljub temu zelo aktivni na področju operative in kulturne dejavnosti.

Na začetku druge svetovne vojne je okupator uničil ves mislinjski gasilski arhiv. Pri Rozmanu v Šentilju so sežgali slovenske napise in knjige, tja so morali gasilci odpeljati svoj arhiv.

V letih 1941-1945 so bili v gasilski četi samo starejši, ki so bili oproščeni vojaških vaj – t. i.

Igro Guzej so uprizorili leta 1954 člani Kulturnega društva France Prešeren iz Mislinje, večinoma tudi gasilci. Izkupiček je pripadal gasilcem za nakup opreme. Igrali so v sindikalni dvorani v Mislinji, dvakrat v kulturnem domu v Šentilju in dvakrat so gostovali. Na sliki so: (ležita) Ivan Šmithofer in Ludvik Vovk; 1. vrsta: Jože Zajc, Anton Flogie, Anton Svečko, Malčka Flogie, Ivan Vivod, Justa Furjan, Jože Gros in Ivan Krenker; 2. Vrsta: Ivan Klemenc, Slavko Jeseničnik, Marija Založnik (Perš), Viktor Tasič – režiser, Anica Iršič, Rudi Kolander; 3. vrsta: Hinko Vovk, Jožica Vovk, Jože Vetrih, Jolanda Flogie, Anton Založnik, Regina Oder in Jože Černjak.

Na fotografiji so od leve proti desni: Jože Šrumfl, Ivan Turjak, Viktor Ramšak, Franc Pečnik, Franc Vodovnik, Anton Gros, Leopold Gros, Adolf Dečman, Janek Panjek, Rudi Kolander, Lovrenc Gros, kaplan Oberžan, Anton Založnik, Jože Sušec, Anton Kolander, Ivan Škoflek, Franc Gumpot, Anton Svečko, Dolfa Klemenc, Kondrad Gumpot, Miha Gros, Vincenc Pirš in Ivan Šmithofer

»Whrmannschaft«. Prednost so imeli ljudje, ki so obvladali nemški jezik. Za poveljnika je bil postavljen Ivan Škoflek. Mnogi člani so bili mobilizirani v nemško vojsko, ostali so morali služiti lokalni policiji. Nekaj jih je odšlo v partizane, ali pa so kasneje pobegnili iz nemške vojske v partizane.

Nemci so smatrali to območje za del svoje države-Reicha, zato so gasilcem posvečali veliko pozornost. Organizacijo so podredili policiji, oz. protiletalski zaščiti. Vsa naročila gasilskega orodja in opreme, ki so bila številna, so pošiljali preko policije in občine. Gasilske čete so preimenovali v »Freiwillige Feuerwehr« (prostovoljna gasilska bramba).

Društvo ni imelo problema s članstvom, saj je pogoje, kdo je lahko gasilec, postavljal okupator. Nemci so nabavili precej opreme, predvsem cevi, uniforme in gasilski voz, bil je rdeč, z lepim napisom mislinjskega društva. Nastopi in poveljevanja so bila v nemščini. Vaje so imeli vsak teden. Ker so bili gasilci oproščeni službe Wehrmannschafta, ki so ga Nemci organizirali za boj proti partizanom, je bila gasilska četa številna in disciplinirana. Napis na domu je bil v nemščini, stara tabla s slovenskim napisom bi morala zgoreti, vendar jo je Ivan Škoflek skril na podstrešje. Po vojni, ob prihodu partizanov, jo je ponovno izobesil.

Ob koncu vojne je bilo društvo zelo opustošeno, predvsem glede opreme. Partizani so odvzeli uniforme, Nemci so uničili arhiv, ki je nastal med vojno, ustaši so odpeljali gasilski voz. Po zavrnitvi Angležev so se ustaši z istim vozom vračali skozi Mislinjo proti Savinjski dolini, kjer se je za vozom izgubila vsaka sled.

Po letu 1945 je gasilsko društvo ponovno oživelo. Začelo je z nekaj štarejšimi člani, ki so hitro pridobivali nove. Za predsednika je bil imenovan Rudi Kolander, podpredednik je postal Franc Klemenc, tajnik Ivan Šmidhofer, od 1948 Anton Flogie, blagajnik Jože Zagoršek, gospodar Lovrenc Gros ... Pristopilo je veliko novih članov, po letu 1950 tudi članic. Leta 1952 je potekala zaprisega članstva GD Mislinja, Dolič in Dovže. Izvedena je bila skupna vaja pri kmetu Foltanu. Ugotovili so, da imajo vsa tri društva ravno dovolj opreme, predvsem cevi, da lahko pripeljejo vodo do takšne višine.

Člani društva so se imeli prvič možnost izobraževati, prvi je šel v enomesečni tečaj Anton Flogie in postal podčastnik. Takoj je začel zbirati podatke za društveno kroniko. Težava je bila v tem, da so bili arhivi uničeni, sreča pa, da so živeli še mnogi ustanovni člani, ki so s svojimi spomini zapolnili vrzel.

13. julija je društvo proslavljalo svojo 50-letnico obstoja in delovanja. Na proslavi je bil tudi ustanovni član Franc Planinšec. Veliko parado od železniške postaje do gasilskega doma je spremljala pihalna godba iz Šentilja. Parado je vodil povelnik Jože Zajc. Na njej je sodelovalo okoli 70 uniformiranih gasilcev. Svečani del je potekal na prostoru za veselice, pred staro Prevolnikovo hišo. Kroniko

društva je podal predsednik Rudi Kolander, prireditev s programom je povezoval tajnik društva Anton Flogie. Razvit je bil prapor. Botrovali sta Antonija Čebular in Julka Koprivnikar. Prapor so prevzeli praporščaki Anton Založnik in njegova pomočnika Ivan Vivod in Ludvik Krebl.

Društvo je še naprej razvijalo kulturno dejavnost, prirejalo je igre, ki so jih igrali v kulturnem domu v Šentilju in na gostovanjih. Za kulturno dejavnost je skrbel Jože Gros, ali po domače Lovrenčev Pepek. Leta 1962 je bil dograjen prizidek h gasilskemu domu, ki je predstavljal eno sobo. Društvu se je priključila Industrijska gasilska četa žage Mislinja, ki je dobila novo motorno črpalko »Sora«. V tem času so se v društvo začele aktivno vključevati tudi ženske, med prvimi so bile Malčka Flogie, Martina Jošt in Ema Makovšek. Tudi 60. letnico so praznovali slovesno, s parado, vajo in veselico. Društvo je raslo, vedno več je bilo izšolanih gasilcev. Težava je nastala s prevozi, takoj po vojni je imelo gozdno gospodarstvo 25 parov konj, ki so bili gasilcem vedno na razpolago. Leta 1963 sta imela konje le še Polda Prevolnik in Ivan Krenker Jakob. V primeru alarma je bil zadolžen Ivan Šmidhofer, da s trubo, imenovano »horn«, skliče gasilce. Tudi pri požaru je bil trobentač vedno ob poveljniku.

V občini Slovenj Gradec je bil leta 1963 ustanovljen finančni sklad za potrebe opremljanja gasilcev. Predsednik sklada je bil Ivan Pirtovšek, član GD Mislinja. Takrat so začeli zbirati finančna sredstva za nakup tipiziranega orodnega avtomobila TAM-2000. Za vozilo so prispevala skoraj vsa obstoječa društva v kraju in številni posamezniki, na seznamu je preko 40 botrov. Vozilo je društvo dobilo 4. 2. 1966. Pokazala se je potreba po garaži, le ta je bila dograjena 19. 7 istega leta, ob tej priliki je bila velika slovesnost. Industrijska gasilska desetina žage Mislinja je še vedno delovala, tedanje podjetje LIP, v okviru katerega je bila žaga, jo je dobro oskrbovalo. Na tekmovanjih je velikokrat zmagovala.

4. 7. 1972 je bila slovesnost ob otvoritvi novega gasilskega stolpa, ki je zamenjal starega – lesenega. Sredstva za to so zbirali predvsem v obliki hlodovine, ki so jo prispevali kmetje in Gozdarski obrat ter KS Mislinja. Naslednje leto je društvo izvedlo občinsko pionirsko tekmovanje, na katerem je desetina GD Mislinja osvojila prvo mesto, kasneje tudi na medobčinskem tekmovanju.

Leta 1973 je društvo praznovalo 70. letnico. Ob otvoritvi šolskega igrišča je sodelovalo 30 društev s svojimi prapori. Parado je vodil Ivan Pirtovšek. Prireditev se je končala z veliko veselico pred gasilskim domom. Julija 1975 je društvo prejelo drugo orodno vozilo IMV-kombi in razvilo prvi pionirski prapor v Koroški regiji. Pionirji so dobili motorno brizgalno Tomos. Svečanosti se je udeležilo 200 uniformiranih mladincev in pionirjev in 80 uniformiranih članov.

V naslednjih letih so veliko nabavljali in veliko je bilo tudi dogajanj, npr.:

- Vsako leto v drugi polovici julija je bila izvedena velika vrtna veselica, ki jo je spremljalo gasilsko tekmovanje, podelitev priznanj zaslužnim članom. Del prihodka je pomenil tudi srečolov, ki so ga izvedli s pomočjo občanov, ti so prispevali manjše dobitke (kokoš, zajec, ovca ...) ali denar.
- 18. julija 1976 je društvo prejelo novo motorno brizgalno Magirus in Hondo za kalne vode.
- 20. oktobra 1979 je društvo dobilo terensko vozilo s prikolico.
- 29. novembra 1980 je bil dograjen prizidek z malo sejno sobo.
- 21. avgusta 1983, ob 80. letnici, je bila parada z 250 uniformiranimi člani, vodil jo je predsednik OGZ Edo Turičnik.
- Sledil je prevzem gasilske avtocisterne TAM–5000, ki je predstavljala pridobitev za vso dolino, saj je postala pomoč hitra in učinkovita. Avtocisterna je imela veliko botrov, vsi so dobili spominske zastavice, ki so jih pripeli na vozilo, sedaj se nahajajo v društvenem muzeju.
- Leta 1985 so začeli z adaptacijo doma. Porušili so ves stari del, utrdili temelje in ga dvignili za eno etažo (razen prizidka, nad katerim teče daljnovod). V to obnovo je bilo vloženih preko 5250 prostovoljnih delovnih ur. Otvoritev je bila 20. julija 1985.
- Avgusta 1986 so obnovili opremo, prodali so gasilski orodni avtomobil ter zamenjali orodni voz TAM 2000 za nov orodni avto TAM –80, in staro terensko vozilo za novo Lada Niva.

DRUŠTVO MLADI GASILEC NA OSNOVNI ŠOLI

Društvo Mladi gasilec na osnovni šoli deluje že 28 let, saj je bilo ustanovljeno v šol. letu 1980/81. Prvi dve leti je dejavnost vodila gospa učiteljica Olga Tisnikar. Za njo je gasilce prevzela gospa Majda Veršič, ki je bila mentorica Mladih gasilcev polnih 18 let. Sedaj podmladek je dejavnost MGD že več let vodi gospa učiteljica Sonja Blažun.

Na šoli se učenci – mladi gasilci – urijo v znanju teorije, v gasilskem društvu pa mentorji gasilci PGD Mislinja učence pripravljajo na področju praktičnih vaj in tudi teorije. Vsa leta so člani DMG uspešno tekmovali v regijskih in državnih

Podmladek 1993

Sedanji gasilski dom

nivojih.

Sodelovanje med šolo in gasilskim društvom je zelo uspešno. Starejši rodovi gasilcev so nam vzgled, kako je potrebno delati, se žrtvovati in tudi osebno in materialno podpirati to humano organizacijo. Učenci spoznavajo, kako pomembna je skrb za požarno varnost, varstvo pred drugimi nesrečami kakor tudi za varstvo okolja. Skratka, gasilci se zavzemajo za materialno in kulturno blaginjo ljudi, ki živijo v našem kraju.

Že pred leti sta učence seznanjala z gasilstvom gospod Ivan Pirtovšek in Maks Križovnik, sedaj pa ima to vlogo že veliko let gospod Rudi Krebl. Z gasilsko dejavnostjo gasilci posebno poglobljeno, vsako leto, seznanijo vse učence v mesecu oktobru, mesecu požarne vanosti. Upam, da bo sodelovanje še naprej uspešno. Imamo nove ideje, predvsem pa mlade, zdrave in sveže moči, to pa je največje bogastvo našega kraja.

V desetih dnevih vojne za Slovenijo, leta 1991, so bili vsi operativni člani vpoklicani v Teritorialno obrambo. Ostali starejši člani in članice so v tem času opravljali dežurno službo v gasilskem domu. V času nevarnosti in alarma so vso opremo in vozila umaknili v naravna zaklonišča ter poskrbeli za operativnost društva v primeru intervencij in nudenja pomoči.

V zadnjem desetletju je društvo aktivno delovalo na področju preventive in izobraževanja. Nastale so spremembe v vodstvu društva, upravni odbor se je razširil od 7 na 13 članov. Društvo se je aktivno pripravljalo na 100-letnico, predvsem z željo, da nabavi novo avtocisterno ter novi društveni prapor.

Prostovoljno gasilsko društvo Mislinja se uvršča v društva, ki so sicer prostovoljna, vendar po svoji naravi del odgovarjajo večjim državnim ustanovam. Zato se prostovoljnost ob včlanitvi spremeni v uzakonjeno odgovornost. Društvo v občini skrbi za preventivo, deluje večinoma operativno; zaključek obeh dejavnosti pa je tekmovalni na raznih tekmovalnih srečanjih (društvenih, občinskih, državnih, ...). Društvo ne pozablja tudi na razvedrilne aktivnosti, kar se izraža s srečanji, pohodi, obletnicami, ...

Društvo v kraju Mislinja pokriva večinski del požarnega rajona, zato ima tudi večji vpliv na dogajanja v občini v primeru praznovanj, obletnic, sodelovanje z drugimi društvi in organizacijami. Posebno sodelovanje pa je društvu uspelo z Osnovno šolo Mislinja, na kateri ima ustanovljeno »Društvo mladi gasilec«.

Trenutno pa društvo deluje po vseh predpisanih zakonih in pravilih. Država določi svoje financiranje. Več in večji del finančnih sredstev oziroma nakupa opreme pa opravijo člani društva z nabiranjem prostovoljnih prispevkov.

Društvo v lokalni skupnosti opravlja dela zaščite in reševanja, kar nam nalaga država. Kar pa se tiče aktivnosti oziroma dejavnosti društva je zelo jasno, da je to preventivna dejavnost, se pravi osveščanje ljudi o požarni varnosti oziroma varnosti ljudi in premoženja.

V naše društvo je v tem času včlanjenih 73 članov in članic ter 26 pionirjev – mladincev in 20 pripravnikov. Zaradi specifičnosti društva smo razdeljeni na več vrst članstva. Zato za vstop v naše društvo čaka kar 8 do 12 kandidatov letno. Novi člani oziroma mladina se v društvo včlanjujejo na več načinov, eni neposredno preko vabil, nagovarjanj, strokovnih prikazov delovanja društva. Mladino pa večino privabljamo preko sodelovanja z OŠ Mislinja, VVZ Mislinja in tudi osebno.

Sodobno opremljeno gasilsko vozilo

Pregled tekmovalnih uspehov društva sega v leto 1963, in sicer se spominjamo zmage desetine PGD Mislinja na meddruštvenem tekmovanju, dosegli so namreč 1. mesto. Vsa leta pa smo sodelovali in zmagovali na okrajnih, občinskih, medobčinskih, regijskih in državnih tekmovanjih. Skupno število osvojenih pokalov je 108, medalj 65 in pisnih priznanj 350.

Posebnost doseženih rezultatov pa nesporno poudarja udeležba in 9. mesto na državnem tekmovanju z desetino pionirk ter dosežke desetine DMG OŠ Mislinja in PGD Mislinja, ki od ustanovitve tega društva dalje dosega pogoje za regijska in državna tekmovanja.

Društvo, glede na svojo široko dejavnost, sodeluje na širšem področju, naj omenimo: OŠ Mislinja, PGD Škale, vsa aktivna društva v občini in Župnišče Šentilj pod Turjakom.

Financiranje društva poteka po predpisani zakonodaji, kar je del, ostala finančna sredstva pa društvo zbira z aktivnim delom v lokalni skupnosti, prispevki krajanov, podjetij, organizacij, simpatizerjev, ponudbo letnih koledarjev, članarino. Želja društva in vseh članov je, da čimprej pridobimo udobnejši in prepotrebni gasilski dom z vso zunanjo opremo. Organizacijska želja prihodnosti društva pa je, da popolnimo tehnično opremo, vozila, da se vključi čimveč krajanov in tudi tesnejšo povezanost v lokalni skupnosti.

V vsem tem času je društvo pomagalo v 86 večjih požarih na svojem območju. Sodelovalo pa je še pri mnogih požarih v sosednjih GD. Pomagali pa so še pri hudih vremenskih ujmah, čiščenju in požiganju suhih sečnih odpadkov na Pohorju.

Društvo je za svoje člane izvedlo več strokovnih ekskurzij in izletov, za mladino pa športna srečanja.

Na koncu pa naj poudarim, da je bilo opravljenega veliko dela pod plemenitim geslom »Drugemu na pomoč«. Naj še dolgo ostane pozdrav: »Naj bo dan ali noč – mi gasilci gremo na pomoč.«

Iz zapiskov **Antona Flogija**
priredila **Marija Koprivnikar**
in dopolnil **Rudi Krebl**

Mladi gasilci z mentorji

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO DOVŽE

Kronist mislinjskega gasilskega društva je zapisal: *»Vsled ogroženosti in preobremenjenosti gasilske čete Mislinja je bila leta 1926 ustanovljena Prostovoljna gasilska četa Dovže.«* Ko gledamo na razmere z današnjimi očmi, vidimo, da je bila odločitev nadvse smiselna. Vedeti moramo, da so bili premiki gasilcev tedaj zelo počasni, to je s konjskimi vpregami in peš. Če vemo, kako hitro se ogenj širi in kaj v takih trenutkih pomenijo minute, lahko z gotovostjo trdimo, da so si Dovžani svojo gasilsko četo samo želeli.

Kronist Gasilskega društva Dovže Jože Kimperk st. pa pravi: *»Letnica 1926 bo vedno z zlatimi črkami zapisana med krajani Dovž. Tega leta so se namreč vrli krajani zbrali in zaradi mnogih naravnih nesreč in požarov ustanovili gasilsko društvo.«*

Tako so se na pobudo takratnega gostinca in trgovca Rudolfa Goljata v jeseni 1926 zbrali v Goljatovi gostilni še drugi somišljeniki: Bogomir Urbancl, p. d. Černjakov Fridl, Franc Pušnik, Jože Sinreih – Pehar, Avgust Urbancl – Čerjakov Gustl, Vinko Pušnik – Zavodnik Rudolf Merzdovnik – Mušev Dolf, Anton Vaukan – Jaš, Ivan Pantner – Lubejov Anza, ter nekoliko pozneje še Peter Krajnc st., Jaka Knez ter gospodinja Alojzija Hamler.

Da je bilo društvo ustanovljeno ravno na pobudo Goljata, ni slučaj, saj je ravno on, kot trgovec in gostilničar, veliko potoval in videl, kaj se dogaja v drugih krajih. Društvo je resno delalo in s tem privabljalo nove člane. Duh za pomoč v nesrečah se je krepil. Leta 1931 je bila nabavljena ročna črpalka in nekaj najnujnejše opreme. Vse to pa je bilo shranjeno po skednjih in lopah Dovžanov, prav na tak način je bil shranjen tudi gasilski voz. Gasilski voz z ročno črpalko in opremo so vlekli konji, ki so jih posojali kmetje, ki so jih imeli.

Ob krstu in prevzemu črpalke sta bila navzoča župnik Rošker in Babšek, ki sta podelila svoj blagoslov. Da bi ob tej priložnosti tudi kaj zaslužili, so dekleta pripravila šopke rož, »pušeljce«. Pri tem sta bili najbolj aktivni Vrhna Milka in Inčkova Minka. Po pripovedovanju gospe Mušove Minke je bila prodaja pušeljcev zelo uspešna. Ker gasilci niso imeli svojih prostorov, so se sestajali na domovih svojih članov. Tudi veselice, ki jih je društvo prirejalo, so bile pri Goljatu ali pa na dvorišču hiše Jožeta Jeromla.

Zaradi nenehnega prestavljanja vozov, črpal-

Gasilci in prva črpalka.

Pred lesenim gasilskim domom

Otvoritev novega gasilskega doma.

ke in opreme iz enega skednja v drugega, so člani pričeli razmišljati o gradnji svojega doma. Želja se jim je uresničila leta 1933. Dom je lahko zrasel na osnovi podarjenega zemljišča kmeta Peharja, podarjenega lesa in z udarniškim delom članov. Bil je popolnoma lesen, imel je stolp za sušenje cevi.

Z zagnanim delom so leta 1936 kupili prvo motorno brizgalno UNRA, ki je bila pridobitev za uspešnejše gašenje in ponos ob 10-letnici društva. Vedno bolj so se vključevali v meddruštveno delovanje, zato so za potrebe nastopanja na paradah nabavili 10 «paradnih« – svečanih gasilskih uniform.

Med drugo svetovno vojno je društvo mirovalo, ker je bilo veliko njihovih članov vpoklicanih v nemško vojsko, pozneje v partizane ali pa v razna ujetništva. Vsa oprema je bila skrbno spravljena v gasilskem domu.

Po vojni je društveno delovanje oživelo, leta 1955 so zbrali dovolj botrov, da so kupili svoj prvi prapor, s katerim so se lahko postavili na raznih svečanostih. Leta 1960 so nabavili novo motorno brizgalno SORA. Začeli so razmišljati o modernejšem prevoznem sredstvu in leta 1967 je gasilsko društvo kupilo rabljen tovorni avtomobil PIONIR, ne dolgo za tem pa kombi DKW, ki je omogočil gasilcem lažji dostop do oddaljenih hribovskih kmetij na področju GD Dovže. Ker pa sta bila tovornjak in kombi že precej dotrajana, so v društvu leta 1970 začeli zbirati sredstva za nakup novega, bolj sodobnega specializiranega gasilskega vozila.

Želja po novem vozilu je bila velika. Nekaj sredstev je prispevala GZ Slovenj Gradec. Člani društva pa so bili sami pripravljeni posoditi lastna sredstva. Vsak član je prispeval 10000 din, v kolikor bi se zbralo v društvo dovolj denarja, pa bi se ta denar članom vrnil. Ko so člani in ostali vaščani videli novo vozilo, ponos kraja, so posojeni denar večinoma darovali. Blagoslov vozila je potekal pri cerkvi sv. Urha.

V letih 1971–1973 pa so, na pobudo takratnega predsednika Branka Uršeja, začeli razmišljati o izgradnji vodovoda v naselje Dovže. Ta projekt je bil na podlagi prostovoljnega dela kmalu realiziran. Vsak član je bil zadolžen za izkop določene dolžine. Njihov slogan je bil: «V slogi je moč in uspeh«.

Prihajala so osemdeseta leta, ko smo v gasilskih vrstah začeli razmišljati o bolj sodobnem gasilskem domu. Dvorana v »kotičku«, kot smo ga imenovali, je bila še kako tesna. Težka je bila pot, na katero smo se podali leta 1983. Izkazalo se je, da je bila pravilna, tako za gasilce kakor za krajane. Krajani so si želeli novo, večjo dvorano, gasilci pa še novih garažnih prostorov za vozila in opremo.

Za novogradnjo gasilskega doma na tej lokaciji se je zelo angažiral takratni predsednik OGD Marjan Tretjak. Hvaležni smo za sugestije in priporočila GZ Slovenj Gradec. Da je prišlo do realizacije zastavljenih ciljev, je s svojo strokovnostjo veliko prispeval Slavko Merzdovnik, ki je bil v času gradnje glavni izvajalec del in predsednik društva. Novi gasilski dom je postal ponos vseh krajanov, ki so s svojim delom, finančnimi sredstvi, malicami in materialom pripomogli, da je bil dom leta 1988 predan svojemu namenu.

Kljub gradnji doma so istega leta pridobili še novo vozilo TAM 80. Trakove ob prevzemu vozila sta slavnostno prerezala najstarejša člana Avgust Urbancl in Rudolf Merzdovnik. Aktivnost društva se ni zmanjšala, saj je društvo leta 1991 nabavilo novo brizgalno ROSENBAUER, ki jo je v deževnem vremenu blagoslovil mariborski škof Franc

Kramberger. Leta so hitro bežala, leta 1995, v mesecu požarne varnosti smo dobili od mislinjskega GD avtocisterno TAM 6500.

V večnamenski dvorani, nad katero smo bili navdušeni, je zaživelo kulturno delovanje. Ponovno je zaživela dramska dejavnost. V dvorani so se vrstila številna zabavna srečanja. Nekaj časa je deloval tudi disko, na veliko veselje mladine iz cele mislinjske občine in od drugod.

V letu 1996 je društvo praznovalo 70-letnico. O delovanju društva so izdali almanah, kjer so predstavili delovanje društva skozi čas. Delovanje društva je bilo uspešno tudi na področju tekmovanj, na različnih nivojih. Kako zelo je društvo povezano s krajem, nam pokaže število članov. Od okoli 350 prebivalcev Dovž je imelo društvo l. 1996 222 članov. Ob svoji 80-letnici pa kar 244 članov, pri čemer so verjetno rekorderji v Sloveniji ali celo izven nje. Približno polovica članov je iz Dovž, ostali so iz okoliških krajev, ki jih PG Dovže pokriva, to so: Spodnje in Zgornje Dovže, Razborca, delno Brda, del Male Mislinje, del Mislinjske Dobrave, del Šentilja pod Turjakom in delno Straže.

Ob 75. obletnici so razvili nov društveni prapor, za katerega so prispevali številni člani z nakupom trakov in žebljičkov. Že takrat je bilo čutiti, da je društvo prepoznavno tako doma kot v tujini, saj trakovi novega prapora poleg domačih prijateljev društva krasijo tudi trakovi prijateljev društva iz ostalih krajev Slovenije in iz držav Avstrije, Nemčije in Češke. Vse to nas veseli in navdaja z optimizmom, saj vidimo, da je povezanost krajanov z društvom zelo močna.

Zadnja večja aktivnost je bila ob praznovanju njihove 80-letnice v letu 2006, ko so ob tradicionalnih slovesnostih prevzeli novo opremljeno gasilsko vozilo GVV1 IVECO.

Družabno življenje, 2008

Mladi s svojimi mentorji

Ob pregledovanju njihovega delovanja sem dobila predstavo, da PGD Dovže ni običajno GD, temveč veliko več. Dovže so sorazmerno majhen kraj, brez kakšnih upravnih funkcij, zato so se in se še skoraj vsi krajani istovetijo s svojim gasilskim društvom, ki je obenem tudi kulturno, športno in še kaj. Pomen GD v kraju najbolje ponazori podatek, da je le-to imelo leta 2006 kar 243 članov in enega podpornega člana. Vsi navedeni podatki so prikazani tudi v drugem bogatem almanahu, izdanem leta 2006, ob 80. letnici društva.

Društvo se lahko pohvali z velikim številom mladih članov, ki operativno delujejo. V okviru društva delujejo štiri desetine, in sicer: pionirji, pionirke, mladinci in mladinke. Svoj prosti čas preživljajo na vajah, na katerih si pridobivajo teoretična in praktična znanja, potrebna tudi za tekmovanja. Na občinskih tekmah so dosegli petkrat tretje, petkrat drugo in desetkrat prvo mesto. Na regijskih tekmovanjih so dosegli: dvakrat tretje, enkrat drugo in petkrat prvo mesto. Trikrat so se udeležili državnega tekmovanja. Zaslužni član Boštjan Klemenc si je pridobil specialnost »mentor mladine«. Enota pionirjev deluje pod vodstvom mentorja Jožeta Kimperka ml., pionirke pa pod budnim očesom Veronike Klemenc. Njihova zagnanost predstavlja starejšim članom vzor in spodbudo za nadaljnje delo v društvu, Dovžam pa velik ponos. Na tekmovanjih so uspešne tudi članske vrste, tako se vitrine v gasilskem domu polnijo s pokali.

Društvo je ustrezno vodeno in deluje uspešno, kar najbolje kažejo rezultati. Izvedene so bile volitve v nove organe za obdobje 2008–2013. Zaradi odstopa predsednika, v začetku leta 2008, je UO potrdil novo vodstvo do naslednjega rednega obč-

Upravni odbor v letih 2003–2008. Sedijo z leve: Janez Zakeršnik, Anton Urbancl, Jože Kašnik, Jože Kimperk ml. Jože Potočnik, Vera Felle. Stojijo: Boštjan Klemenc, Marija Potočnik, Alojz Tretjak, Stanka Potočnik, Jože Tretjak, Jože Kimperk st. in Anton Sinreih.

nega zbora. Društvo redno sodeluje na tekmovanjih, izobraževanjih in s tem si je zagotovilo nagradna finančna sredstva kot najbolj uspešno društvo v občini. Ob zaključkih leta ali mandata UO je za vse aktivne člane organizirana ustrezna strokovna ekskurzija.

Stanje operative po doseženih stopnjah je v okviru planiranega ali celo boljše od zahtev za tovrstna društva. Tudi stanje operative po specialnostih je dobro, oziroma boljše od zahtevanega. Zelo smo ponosni, da je v naše društvo vključene veliko mladine. Krajanom vsako leto, v mesecu oktobru, pripravimo prikaz gasilske vaje in istočasno predstavimo različno gasilsko opremo, ki jo lahko po nižjih cenah tudi nabavijo. Opravimo tudi pregled gasilnih aparatov.

Gasilsko društvo Dovže opravlja v kraju tudi kulturno poslanstvo. V vseh obdobjih so se našli ljudje, ki so imeli potrebo izražati in izživeti svoje »umetniške« potenciale. Prvo obdobje se je začelo že pred drugo svetovno vojno in nadaljevalo takoj po njej. Tedaj sta dejavnost vodila Marica in Ivan Gašper – Ločnikova. Igre so uprizarjali v dvorani gostilne Goljat. Drugo obdobje se je začelo okoli leta 1974, ko je nekaj let igralsko dejavnost vodila Lenka Potočnik. Od leta 2003 pa uspešno deluje pod vodstvom Stanke Potočnik. Letno pripravijo vsaj en kulturni program z igro, to je za materinski dan.

Za ves kraj in še mnoge okoliške je pomemben dan gasilska veselica v Dovžah, ki je prireditev z najdaljšo tradicijo. Na enak način si je društvo pridobivalo svoja skromna sredstva. Častni član gospod Vinko Krejan je o tem pripovedoval: *»Z veselicami in srečolovi smo pridobili kakšen dinar za lažje delo društva. Te smo organizirali enkrat ali dvakrat na leto. Igrala sta največ dva muzikanta, pa so vseeno včasih trajale do jutra. Najbolj se spominjam harmonikarja Franca Borovnika – Sopelšeka iz Dovž in Foltana iz Mislinje«.*

Prostori gasilskega doma pa so namenjeni še za razne dejavnosti, kot so srečanja starejših krajanov, sestanki raznih interesnih skupin. V zimskem času pa dom nudi prostore za nekatere športne aktivnosti, kot je namizni tenis, atletika itd.

V zadnjih letih smo se spoprijateljili s PGD Slovenska Bistrica in s PGD iz Gornjega Senika na Madžarskem, s katerimi se srečujemo ob pomembnih dogodkih pri njih ali pri nas.

Sedanje vodstvo Prostovoljnega gasilskega društva Dovže sestavljajo člani, organizirani v Upravnem in Nadzornem odboru.

Upravni odbor:

- Jože Kašnik – predsednik
- Boštjan Klemenc – poveljnik
- Jože Potočnik – tajnik
- Marija Potočnik – blagajnik
- Jože Kimperk st. – upravnik doma
- Anton Urbancl – podpredsednik
- Srečko Kaštivnik – podpoveljnik
- Slavica Felle – podpoveljnik
- Peter Kurmanšek – upravitelja doma II
- Vera Felle – skrb za gostinstvo
- Jože Tretjak – Nogar – predstavnik Razborce
- Stanka Potočnik – nadom. član – skrb za kulturo

Nadzorni odbor:

- Janez Zakeršnik – predsednik
- Rudi Merzdovnik – član
- Janko Merzdovnik – član

Marija Koprivnikar

VIRI:

Arhiv PGD Dovže in podatki tajnika Jožeta Potočnika

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO DOLIČ - ŠENTFLORJAN

Pred nekaj več kot sedemdeset leti so v dolini, kjer si je pot utrla reka Paka, postavili prve temelje gasilstva. Pobudnika sta bila Franc Naveršnik – Hof in Alojz Zupanc. Po raznih posvetih in dogovorih so leta 1931 zastavili temelje za gasilsko društvo, ki so ga ustanovili leta 1932. Ustanovni člani so bili: Franc Naveršnik – Hof, Alojz Zupanc st., Franc Jurač, Martin Novinšek, Franc Gorjup, Josip Pogorelčnik, Franc Pogladič, Franc Razbornik, Albert Furer, Franc Jurač ml., Jernejev hlapec, Franc Vanovšek, Alojz Jurač, Jože Zupanc, Hofov kovač, Bognarjev Drejček, Gabriel Lušnic, Tonč Lovrenčov, Franc Ošlak. Ti so z lastnimi prispevki nabavili nekaj najbolj nujnih gasilskih pripomočkov in orodja. Leta 1932 je gasilsko župo Slovenj Gradec sestavljalo 12 društev, v katerih je bilo včlanjenih 330 rednih članov, 96 podpornih članov, 81 ustanovnih članov ter 10 častnih članov.

Prvi gasilski dom pa so doliški gasilci zgradil leta 1932 pri Hudoverniku, v letu 1933 pa nabavili prvo motorno brizgalno pri podjetju Rosenbauer v Celju. Veliko težavo je za društvo pomenil denar za nabavo opreme, zato so začeli prirejati veselice. Tako je bila 13. 6. 1934 prva gasilska veselica. Na splošno so takrat prirejali veselice pri Hudoverniku, Repolusku in Bricmanu. V tistih letih je bilo gasilstvo zelo na pohodu, saj je 17. februarja 1935 leta gasilska župa Slovenj Gradec štela že 22 gasilskih čet, od tega 123 rednih članov, 268 podpornih članov, 64 ustanovnih članov in 18 častnih članov.

V domu so imeli voz za vprego, ki je bil namenjen za odhod na požarišče. Vprega (konji) je bila v primeru požara dosegljiva pri bližnjih kmetih, ki so bili člani društva (Hof, Repolusk, Iršič, Jernej). Društvo je aktivno delovalo vse do druge svetovne vojne. Zbirali in sestankovali so pri Hudoverniku, ker leseni gasilski dom za to ni bil primeren. Med drugo svetovno vojno je bilo delo v gasilskem društvu začasno, zaradi neugodnih razmer, prekinjeno, organizirane so bile le požarne straže. Leta 1943 je bila nabavljena prenosna motorna brizgalna – moto tip Breuer – 637 cm^3, črpalka Rosenbauer. Takoj po vojni je društvo ponovno zaživelo. K delu so pristopili starejši člani, ki se jim je priključilo precej novih članov.

Tako je bil dne, 20. 6. 1946, sestavljen odbor in ustanovljena je bila gasilska četa. 17. 11. 1946 je bila nenapovedana gasilska vaja. Alarm je bil dan ob 14.00, na vajo je 8 gasilcev prihitelo v petih minutah pred gasilski dom, motorna brizgalna pa je delovala brezhibno in vodo so dobili v 3 minutah. 11. januarja 1948 so imeli gasilci Doliča 12. občni zbor, katerega se je udeležilo 19 članov. V letu 1948 je bil za tajnika društva izvoljen Milan Pogladič, novi podpoveljnik pa je postal Ivan Naveršnik. V Okrajno gasilsko zvezo je bil izvoljen Ferdo Smonkar, medtem ko je bil v Republiško gasilsko zvezo izvoljen Alojz Ramšak. Tega leta, in sicer 6. junija, se je prostovoljna gasilska četa preimenovala v Prostovoljno gasilsko društvo, katerega prvi podpisnik je bil Alojz Radšel, dne 1. 9. 1948.

Leta 1948 je naše društvo prejelo pohvalo od ministrstva za notranje zadeve za »Požrtvovalno delo in trud v času gasilskega meseca septembra 1948,« kot najbolj požrtvovalna gasilska četa tukajšnjega okraja. V letu 1949 je prišlo do delne reorga-

Skoraj vsi ustanovni člani, 1934

Člani GD Dolič okoli leta 1936

nizacije in PGD Dolič je potem prišlo pod Okrajno gasilsko zvezo Dravograd. V društvu je bila tudi precej močna dramska sekcija, ki je pod vodstvom Avgusta Hribarja uprizorila dosti iger. V letu 1950 so bili v društvo včlanjeni sledeči člani: Ivan Razbornik, Franc Herlah, Milan Pogladič, Alojz Švigel, Alojz Novinšek, Mirko Repolusk, Ferdo Plevnik, Franc Rošer, Karel Repolusk, Alojz Jurač, Ivan Ramšak, Franc Herlah ml. , Franc Naveršnik, Jože Pogladič, Ivan Naveršnik, Rafael Sešel, Franc Vodovnik, Jernej Naveršnik, Franc Venovšek, Ivan Javornik in ostali. Skozi celo leto so aktivno delovali. Prirejena je bila tudi veselica, ki je prinesla v društvo nekaj denarja. Na jesen, 15. oktobra 1950, so v društvu organizirali sektorsko vajo, ki so se je udeležili člani PGD Mislinja, PGD Dovže, PGD Dolič, in PGD Golavabuka.

Leta 1951 je predsedniško mesto prevzel Franc Vanovšek, ki je bil vsa leta požrtvovalen gasilec in tudi eden prvih članov, saj je vstopil v gasilske vrste že leta 1933. Prostovoljno gasilsko društvo Dolič je tudi to leto priredilo veselico, katere izkupiček je bil namenjen za nabavo opreme. V letu 1952 je bil 4. 6. s strani OGZ Slovenj Gradec Milan Pogladič pooblaščen za sektorskega podpoveljnika. Tega leta je bil tudi prirejena proslava dne, 18. 5., ob 20. obletnici ustanovitve PGD Dolič. V letu 1953 je predsedniško mesto prevzel učitelj Franjo Ternovšek (oče igralca Petra Ternovška). 1. 4. 1953 je šel v Medvode v gasilsko podčastniško šolo Vinko Grušovnik. Tega leta je bilo v društvu 33 aktivnih članov, 7 zaslužnih in 9 podpornih članov. Blagajniška dela je od Avgust Hribarja prevzel Mirko Repolusk. V letu 1954 je članstvo v PGD Dolič naraslo na 25 operativnih članov, 8 aktivnih članov, 7 rezervnih in zaslužnih članov, 6 podpornih članov in 3 članice ter 19 pionirjev, torej skupaj kar 68 članov. Poleg tega je kar 15 aktivnih gasilcev sodelovalo tudi v ljudski prosveti. V tem letu je bilo podeljeno priznanje gasilskemu podčasniku Milanu Pogladiču, ki je bil v društvu od 1946 leta tajnik, od 1949 pa poveljnik in namestnik sektorskega poveljnika. Prav tako je bilo tega leta podeljeno priznanje Francu Vodovniku, ki je bil leta 1924 ustanovni član PGD Stari trg, član PGD Dolič pa je bil od leta 1946 in je opravljal naloge orodarja. V letu 1955 je bil na občnem zboru izvoljen odbor za izgradnjo gasilskega doma v sestavi; predsednik: Rudi Skarlovnik; člani: Marija Hudovernik, Ivan Naveršnik, Franc Vodovnik in Ignac Korošec. V letu 1956 je gasilsko društvo Dolič praznovalo 25. obletnico ustanovitve. Ob tej priliki je društvo razvilo svoj prapor.

V letu 1957 so nabavili prvi avtomobil. Tega leta so potekali aktivni dogovori za izgraditev novega doma. Tako je bila 26. maja 1958 sklenjena kupoprodajna pogodba med Francem Grušovnikom in PGD Dolič, katerega sta zastopala Rudi Skarlovnik in Štefan Lušnic, za odkup zemljišča za novogradnjo gasilskega doma v vrednosti zemljišča 135. 000 din. Takrat je bila določena tudi lokacija novega doma. Začele so se aktivnosti okoli zbiranja finančnih sredstev. Leta 1959 je bil dom zgrajen in pokrit s streho. Tega leta je bilo potrebno v domu urediti še instalacijo ter ostalo opremo. Ostala dovoljenja so medtem uredili, tako da je bilo vse pripravljeno za otvoritev doma. UO PGD Dolič je sklenil, da bo 18. 10. 1959 potekala slovesnost otvoritve. Dne 27. 6. 1960 so nabavili električno sireno, ki je bila montirana na stolp doma. V letu 1962 je bil pri gasilskem domu dograjen bunker za bencin. Tega leta je bila tudi 30. obletnica ustanovitve društva.

V letu 1965 je društvo pričelo, na šentflorjansko nedeljo, prirejati tradicionalni srečelov ob godu zavetnika fare sv. Florjana. 6. 6. 1968 je bil od mariborskega pogrebnega podjetja odkupljen avto IMV – kombi za potrebe gasilskega društva. Leta 1973 je gasilsko društvo dobilo novo vozilo, IMV 1600, ki ga je društvo zelo potrebovalo. V tem letu je društvo praznovalo 40. obletnico. Prav tako pa je potekala tudi nabiralna akcija za črpalko. Gasilsko društvo je organiziralo že tradicionalni srečelov na šentflorjansko nedeljo. Nabavljena je bila nova motorna brizgalna Rosenbauer 800 l.

Leta 1974 je društvo sodelovalo na gozdnem požaru od 18. do 26. aprila v Črni na Koroškem. V letu 1978 je bilo društvo zopet precej aktivno. Sodelovali so na raznih tekmovanjih, med drugimi tudi pri sosednjem društvu Dovže, kjer so osvojili prvo mesto. 24. 9. je bila organizirana uradna proslava ob 45. obletnici obstoja društva. Svečana parada vseh društev je potekala od Hudovernika do gasilskega doma. Po proslavi je bil svečani krst pionirske motorne brizgalne. Tega leta so člani društva nabavili prvo terensko vozilo džip UAZ, ki je dolgo služilo našemu društvu. V letu 1982 je društvo praznovalo 50. obletnico obstoja društva. Kljub visokemu jubileju je društvo preživljalo krizno obdobje.

Glede na to, da je bil dom še brez vode, so poleti 1983 začeli graditi vodovod. Dogovor za vodno zajetje je bil sklenjen pri Antonu Pavliču, p. d. Pantnerju. V letu 1987 so se pričela adaptacijska dela na gasilskem domu. V letu 1988 so nadaljevali z adaptacijo doma. Med drugim so obnovili fasado, zamenjali so vsa okna ter na novo prepleskali opaž. V oktobru 1988 smo prejeli nov gasilski kombi IMV 1900, za katerega smo gasilci prispevali precejšno denarno vsoto. V letu 1989 so potekala zaključna

dela prve faze adaptacije doma. Zamenjana so bila garažna vrata, stara, lesena, so nadomestila nova, kovinska. Nato je bila na vrsti sejna soba, kjer smo zamenjali tla (ploščice) in uredili stene. Pri agresiji na Slovenijo je društvo organiziralo protipožarno zaščito v domu, kjer je bil na razpolago avtomobil in desetina. V tem letu smo za potrebe društva nabavili elektroagregat 2 kW in dva reflektorja po 1 kW. Leto 1992 je bilo za doliške gasilce v znamenju praznovanja 60. letnice PGD Dolič. Zato so bile aktivnosti večinoma usmerjene v organizacijo in pripravo slovesnosti v počastitev obletnice.

Tudi v zadnjih 15 letih so bili doliški gasilci zelo aktivni. V tem obdobju nam je vsa stara vozila uspelo zamenjati z novimi. Društvo je leta 1993 pričelo z organizacijo, zdaj že tradicionalnega, srečanja gasilcev na Florijanovo nedeljo.

Leta 1994 je v društvo prispela prva avtocisterna TAM 5500, ki je služila svojemu namenu vse do leta 2004.

Leta 1997 je društvo dobilo sedanje ime PGD Dolič – Šentflorjan, prav tako pa je tega leta društvo kupilo novo vozilo za prevoz moštva Citroen jumper, leta 2000 je staro terensko vozilo UAZ nadomestilo novo vozilo Nissan king z opremo za gašenje gozdnih požarov.

Leta 2002 je društvo praznovalo svojo 70. obletnico delovanja in temu je posvetilo kar tridnevno slavje. Ob tej obletnici je potekala obnova zunanjosti gasilskega doma.

Leta 2004 je bila nabavljena avtocisterna GVC 24/50, TAM 190, sicer na starem podvozju, vendar s povsem prenovljeno nadgradnjo in z novo opremo. Poleg nabave nove avtocisterne so doliški gasilci, poleg obstoječega gasilskega doma, dogradili še dodatno garažo.

V letu 2007 je dozorela ideja, da bo potrebno pridobiti novo motorno brizgalno, kajti stara motorna brizgalna je že krepko presegla starost 30 let. Tako je društvo, s pomočjo krajanov Doliča ter raznih donatorjev, pridobilo novo motorno brizgalno Rosenbauer Fox 3, katera je bila v letu 2008 na Florjanovo nedeljo tudi uradno predana svojemu namenu.

Seveda pa smo v vseh teh letih sodelovali tudi na raznih gasilskih tekmovanjih in domov prinesli kopico pokalov, ki danes krasijo sejno sobo društva. Tudi na izobraževanja nismo pozabili, saj imamo v svojih vrstah kar nekaj gasilskih častnikov in podčastnikov.

Doliški gasilci smo ponosni na svojo zgodovino in poskušamo nadgrajevati zapuščino, ki so jo nam zapustili predniki.

Aleš Rakovnik,
predsednik PGD Dolič - Šentflorjan

PGD Dolič - Šentflorjan, 2008